

היסטוריה דתית לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון	–	(25x2)	–	50 נקודות
פרק שני	–	(25x2)	–	50 נקודות
סך הכול	–			100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין.
- ד. הוראות מיוחדות : אין.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד, יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – משברי המודרנה (50 נקודות)

יש לענות על שתיים מן השאלות 1–3 (לכל שאלה – 25 נקודות).

1. בנספח לשאלה זו יש תצלום שאפשר ללמוד ממנו על אחת ההשפעות של מלחמת העולם הראשונה על העורף. הסבירו עפ"י התצלום כיצד השפיעה המלחמה על העורף. הציגו שתי סיבות להרג ההמוני של חיילים ואזרחים במלחמת העולם הראשונה.
2. ב־16 בנובמבר 1916 כתב אהרון אהרונסון, איש היישוב היהודי בארץ־ישראל למשרד ההגנה הבריטי על טבח העם הארמני: "משימה קשה היא לשבת בלונדון השלווה ולכתוב על טבח הארמנים ... מעשי הטבח נתבצעו בקנה מידה כה רחב, מלווים במעשי זוועה כה עצומים ולאורך זמן כה רב באופן כה שיטתי ... עד כי כמה שלא ינסה אדם לרסן את עטו ... עדיין ייחשב כמי שעוסק בהגזמות". (י' אורון, הבנאליות של האדישות, נספחים: נספח 1 הוצאת דביר, 1995, עמ' 336) על פי הציטוט ועל פי מה שלמדתם, הסבירו מדוע חשש אהרונסון שהוא ייחשב כמי שעסק בהגזמות. הציגו את משבר המדינות הרב־לאומיות שהובילו למלחמת העולם הראשונה. הסבירו את הקשר בין המשבר שהצגתם ובין רצח העם הארמני.
3. אם למדתם על קומוניזם ענו על השאלה הבאה: הסבירו דרך אחת שבה פעלו מנהיגים בברית המועצות בתחום החינוך או התעמולה כדי לבסס את שלטונם הטוטליטארי. ציינו תוצאה אחת חיובית ותוצאה אחרת שלילית של המדיניות הטוטליטארית שהנהיג סטלין בברית המועצות. (סה"כ שתי תוצאות) אם למדתם על הפשיזם ענו על השאלה הבאה: הסבירו כיצד המצעד על רומא (1922) עזר למוסוליני לקבל לידי את השלטון באיטליה. הציגו דרך אחת בה פעל מוסוליני כדי לזכות בתמיכת רבים מבני העם האיטלקי.

פרק שני – עלייה, קליטה והתיישבות במדינת ישראל (50 נקודות)

- יש לענות על שתיים מן השאלות 4–6 (לכל שאלה – 25 נקודות)
4. בנספח לשאלה 4 מוצגת קריקטורה משנות החמישים. הקריקטורה מציגה את שתי העמדות בוויכוח בנוגע לקליטת העלייה, שהתרחש לאחר קום המדינה.
על פי מה שלמדתם, הסבירו את שתי העמדות בוויכוח על קליטת העלייה בשנות החמישים.
הסבירו כיצד כל אחת מן העמדות באה לידי ביטוי בקריקטורה (רכיב אחד לכל עמדה, סך הכול – שני רכיבים)
ציינו מהי הכרעתו של מאייר הקריקטורה בוויכוח.
5. **הסבירו** מדוע נוצר אתגר בתחום הדיור בקליטת העליה בשנות ה-50.
הציגו אתגר חברתי נוסף.
הציגו פתרון שיזמה הממשלה בתחום הדיור או בתחום חברתי נוסף.
6. **ציינו שלושה** שינויים שחלו בגבולות של מדינת ישראל (הקו הירוק) לאחר מלחמת ששת הימים (1967).
הציגו נימוק אחד של המתנגדים להקמת יישובים יהודיים מעבר לקו הירוק.
הציגו נימוק אחד של התומכים בהקמת יישובים יהודיים שם.
ציינו אזור אחד מעבר לקו הירוק שהייתה, לאחר מלחמת ששת הימים, הסכמה ציבורית רחבה שיש להקים בו יישובים יהודיים.

בהצלחה!

נספח לשאלה 1 - תצלום

(דרך אתר Wikimedia commons צילום Horace Nicholls)

נספח לשאלה 4 — קריקטורה

(י' אדר, ללא ככל ושרק, הוצאת ניב, תל אביב, 1960)